

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

122:2 • 2002

Redaktören har ordet

Historikerdagarna avhölls under stor uppslutning för första gången i Linköping för tre år sedan. I april i år var det Örebro som var värdar för mötet, som numera har sin också har en egen plats på nätet med www.historikermotet.se. Nästa gång blir det Uppsala som fungerar som lokala arrangörer, som tidigare med hjälp av ett nationellt programråd initierat och koordinerat av Svenska historiska föreningen. På den elektroniska platsen fanns fortlöpande information, anmälningssamtal och senare de paper som paneler, seminarier och rundabordssamtal lagt ut som förberedelser inför mötena i "real reality". Utan tvekan är detta en allt viktigare form för professionellt utbyte, kanske inte så mycket för ren kunskapsöverföring, som för diskussioner och etablerandet av kontakter. Man kan skönja en förändrad funktion i konferensverksamhet, där det rena uppläsandet av paper allt mer uppfattas som slöseri med tid, och där samtalen och meningsutbytena är det innehåll som inte kan ersättas med nya former av publicering och distribution.

Ett av seminarierna berörde just frågan om vilken roll olika fora för historia har i samtiden. Etableringen av historiska tidskrifter var en gång ett avgörande steg för disciplinernas professionalisering, ett forum för kommunikation av värden och normer för vetenskapliggörandet som definierade historia som vetenskap. Idag är vägarna till publicering, meningsutbyte och värdering strukturerade på annorlunda sätt än för hundra år sedan – frågan som ställdes var vilken betydelse det har för den publicistiska arenan i allmänhet samt *Historisk tidskrift* och de akademiska disciplinerna i synnerhet. Som en fortsättning på den traditionella funktionen prioriterar tidskriften längre värderande avhandlingsrecensioner. Även den konsekventa tillämpningen av dubbel anonym lektörsgranskning är en anpassning till en från naturvetenskaperna allt mer spridd praxis för att publiceringen ska räknas som tungt meriterande. Den undervisande och syntetiserande sidan av professionens praktik är, trots flera försök, ännu svagt representerad i tidskriften. Det står klart att allt mer av det väsentliga värderingsarbetet sker på andra sätt i sakkunnsbedömningar, utvärderingar, projektansökningar och meritvärderingar. Debatterna förs i hög grad i dagspress, seminarierum och på konferenser, snarare än i tidskrifternas lite långsammare och kanske besvärande offentliga och definitiva arena. I en liten akademisk miljö tänker sig många för både en och två gånger innan den tydliga polemiken formuleras. En tänkbar strategi

för en tidskrift i detta mer pluralistiska landskap skulle kunna bli att vara än mer lyhörd för debatter som borde föras och teman som är på gång samt att mer aktivt beställa översikter som vore produktiva. Till viss del genomförs också denna strategi redan, inte minst med de årligen återkommande temanumren där redaktionen kan vara mer styrande än då man inväntar uppsatsförslag för bedömning. Kanske är balansen redan idag optimal? Som redaktör är det vanskligt att säga om de fåtaliga läsarrektionerna är ett tecken på att hälsan tiger still, eller om innehållet lider brist på angelägenhet. Att vi ändå kan tro på det förstnämnda e silentio-alternativet, tills motsatsen bevisas, stöds av stabila och stigande prenumerationsciffror, även om vi ligger långt från *Populär historias* siffror på 27 000 prenumeranter!

Årets temanummer avslöjar i hög grad redaktörens preferenser, men samtidigt ett växande mångvetenskapligt forskningsområde. Eftersom jag från och med i år ingår i det vid Linköpings universitet nyetablerade Tema Q, Kulturarv och kulturproduktion, med särskilt ansvar för studiet av historieberuk, fann jag det rimligt att lämna över redaktörskapet till en person som är fortsatt direkt verksam inom ramen för de discipliner tidskriften företräder.

De kommande åren blir det lundahistorikern Lars M Andersson som tillsammans med den likaledes nytillträdde redaktionssekreteraren Nils Fabiansson och det engagerade redaktionsrådet har att utveckla tidskriften. Jag vill med detta temanummer tacka för mig och inte minst tacka både det internationella och nationella redaktionsrådet för det stöd de varit i diskussionen om tidskriftens inriktning och det praktiska arbetet de nedlagt genom att uppmuntra recensenter, artikelförfattare och bidra till korrekturläsning. Det engagemang och den vitala idériedom som den nya besättningen redan utvecklat lovar gott för tidskriftens framtid.

Peter Aronsson